

Pärnu Kunstide Kool Kunsti õppetooli kunsti süvaõppe õppekava

Art curriculum

Sisukord

1. Õppekava lühikirjeldus	1
2. Üldpädevused.....	1
2.1. Õppe eesmärgid	1
2.2. Õpikogemused	2
2.3. Õppekorraldus ning selle alused	3
2.4. Hindamine, õppeastmed ja eelduspädevused õppeastmete lõpetamiseks	3
Algaste (ettevalmistus)	3
Noorem keskaste (põhiõpe I-III kursus).....	4
Vanem keskaste (põhiõpe IV-V kursus).....	4
Edasijõudnute aste (järelkursus)	5
3. Kunsti süvaõppe ainekavad.....	6
3.1. Joonistamise ainekava.....	6
3.2. Maalimise ainekava	7
3.3. Kompositsiooni ainekava	8
3.4 Vormiõpetuse ainekava	9
3.5. Kunstiloo ainekava	10

1. Õppekava lühikirjeldus

- 1.1. Pärnu Kunstide Koolis on viis õppetooli: kunst, käsitöö, muusika, tants ja teater.
- 1.2. Pärnu Kunstide Kooli kunsti õppetooli kunsti süvaõppe õppekava on dokument, mille alusel toimub järjepidev ja süsteemne õppetöö, õppijate vaba aja sisustamine, formaal- ja mitteformaalhariduse lõimimine Huvikooli seaduse, Huviharidusstandardi ja kooli põhimääruse alusel.
- 1.3. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavast.
- 1.4. Õppekavaga sätestatakse:
  - 1.4.1. õppetöö eesmärgid,
  - 1.4.2. õpiväljundid,
  - 1.4.3. õppetöö korraldus,
  - 1.4.4. õppeastmed, nende ajaline kestus ja maht,
  - 1.4.5. nõuded hindamisele ja õppe-etappide lõpetamise kohta,
  - 1.4.6. õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused.

2. Üldpädevused

2.1. Õppe eesmärgid

- 2.1.1. Arendada õppijate loomingulise maailmanägemist, kujutavat mõtlemist ja individuaalset võimekust,
- 2.1.2. Tutvustada kultuuritraditsioone, toetada rahvusliku ja paikkondliku identiteedi kujunemist, rahvuskultuuri säilimist ja järjepidevust,
- 2.1.3. Arendada ja süvendada kriitilist mõtlemist, analüüsivõimet, suhtlusoskust, probleemide lahendamise oskust ja käelist väljendusoskust,
- 2.1.4. Toetada noorte psühho-sotsiaalset arengut, vaimset heaolu ja oskust toime tulla oma emotsioonidega,
- 2.1.5. Pakkuda noortele kunstilise eneseväljenduse kogemise rõõmu, eduelamust ja tunnustust ning toetada noorte isiksuse igakülgset arengut,
- 2.1.6. Luua tingimused noorte kunstialaste teadmiste, oskuste, hoiakute, võimete ja suhtluspädevuste ning õpi- ja koostööoskuse arenguks,
- 2.1.7. Luua võimalused kunstiõppe põhialuste ja professionaalseks õppeks vajaliku eelhariduse omandamiseks ning kunstiga seotud elukutsete valiku toetamiseks,
- 2.1.8. Anda kunsti valdkonna eelharidus arvestades õppijate individuaalseid võimeid ning toetada õppimise motivatsiooni ja loovuse arengut.
- 2.1.9. Suunata noori oma loometegevust keskkonda säästvalt eesmärgistama, kavandama ja ellu viima,
- 2.1.10. Arendada kunsti mõistmise, mõtestamise ja kriitilise analüüsi oskust nii enda, kui teiste poolt loodud kunstiteoste suhtes.
- 2.1.11. Toetada noorte isikupärase väljendusstiili kujunemist,
- 2.1.12. Toetada igakülgset digipädevuste arengut, tutvustades õppijatele tänapäevaste digivahendite võimalusi nii loometegevuseks, oma loomingu tutvustamiseks kui ka kultuuri tarbimiseks. Samas pakkudes noortele vajalikke teadmisi digiturvalisusest ja autorikaitsest ning digiavaldamisest,
- 2.1.13. Teha koostööd üldhariduskoolidega. Korraldada põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava toetavaid kursusi, koolitusi ja tegevusi.

2.2. Õpikogemused

Süvaõppe lõpetanud õppija

- 2.2.1. Märkab kultuuride mitmekesisust, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi ja oskab neid hinnata,
- 2.2.2. Orienteerub Eesti ja maailma kunstiajaloo ja tänapäeva kunstikultuuris, on teadlik kunsti toimimise põhimõtetest,
- 2.2.3. Tunneb ja arendab oma loomingulisi võimeid ja loomingu analüüsimise oskusi ja kogemusi,

- 2.2.4. Avaldab julgelt oma mõtteid, tunneb ja mõistab oma isiksuse eripära, arendades oma emotsionaalseid ja kommunikatiivseid oskusi,
- 2.2.5. Tunneb loomeprotsessi etappe ideest teostuseni ja oskab neid rakendada,
- 2.2.6. Kasutab oma loomeprotsessis erinevaid väljendusvahendeid sealhulgas ka digivahendeid,
- 2.2.7. Õpib oma loomingut esitlema ja publikule esitlemiseks korrektselt vormistama ning näitustel eksponeerima, on teadlik näituse koostamise ja kujundamise põhimõtetest
- 2.2.8. Teadvustab kunsti seost keskkonnaga. Analüüsib materjalide ja keskkonna säästvat kasutamist,
- 2.2.9. Külastab regulaarselt erinevaid kultuurisündmusi (näitused, kontserdid, etendused) iseseisvalt ja koos õppegrupi ja juhendajaga.

2.3. Õppekorraldus ning selle alused

- 2.3.1. Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikku õppekava toetavate kursuste, koolituste ja tegevuste õppekord ja -sisu töötatakse välja koostöös üldhariduskoolidega.
- 2.3.2. Õppetöö jaguneb algastmeks (ettevalmistuskursus), nooremaks keskastmeks (põhikursused I-III), vanemaks keskastmeks (põhikursused IV-V), edasijõudnute aste (järelkursus).
- 2.3.3. Kasutatavad õppetöö vormid on praktiline ja teoreetiline õpe, sessioonõpe, virtuaalõpe, praktilised õppetöö tunnid, iseseisev töö, õppeekskursioon, konkurss, töötuba, õppelaager jne.
- 2.3.4. Õpitakse erinevates õpikeskkondades: õues, näitustel, muuseumides, koolis kohapeal ja virtuaalselt.
- 2.3.5. Õppetöös kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sealhulgas projektõpet, individuaalset õpet, paaris- ja grupitööõpet.
- 2.3.6. Õppeaja kestus õppeastmetes on individuaalne ja õppijast lähtuv. Iga õppeastme lõpetamise eelduspädevuseks on vastava õppesisu omandamine.
- 2.3.7. Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikku õppekava toetavate kursuste, koolituste ja tegevuste õppekord ja -sisu töötatakse välja koostöös üldhariduskoolidega.

2.4. Hindamine, õppeastmed ja eelduspädevused õppeastmete lõpetamiseks

Pärnu Kunstide Kooli õppima asumiseks ei ole eelpädevusi vaja. Õpe jaguneb neljaks õppeastmeks, mis on omakorda üksteisele eelduspädevustelt järgnevad ja on vajalik läbida loogilises järjekorras. Põhiõppes õppima asumiseks pole algastme läbimine ilmingimata vajalik.

Algaste (ettevalmistus)

- 2.4.1.1. Algastmes õpetatakse visuaalkunsti aluseid: lapsed õpivad käsitlema erinevaid kunstivahendeid, tutvuvad erinevate kunstistiilidega, saavad teadmisi kompositsiooni alustest ja värvusõpetuse alustest.
- 2.4.1.2. Õppeprotsessi käigus toimub tegevuse ja tulemuste analüüs. Õppijale antava tagasiside kaudu toetatakse teda loomingulises protsessis, arendatakse eneserefleksiooni, pakutakse eduelamust ning suurendatakse motivatsiooni. Tagasiside suunab õppijat eesmärkide püstitamisel ja valikute tegemisel.
- 2.4.1.3. Õppija saab oma aineõpetajalt tundides suulist tagasisidet. Õppeaasta lõppedes väljastatakse tunnistus õppeprogrammi läbimise kohta.

Noorem keskaste (põhiõpe I-III kursus)

- 2.4.1.4. Õppija saab oma aineõpetajalt tundides pidevalt suulist tagasisidet.
- 2.4.1.5. Kaks korda aastas toimub poolaasta tööde kujundav hindamine, mis lähtub eelkõige õppija isiklikust arengust. Hindamise viib läbi kooli õpetajatest koosnev komisjon. Hinnangud on õppijale nähtavad kooli e-päeviku Stuudium keskkonnas nädala peale hindamise toimumist.
- 2.4.1.6. Keskastme lõpetamiseks on vaja läbida kolm kursust, mis annab eelduspädevuse jätkamiseks soovi korral vanemas keskastmes, mis kestab kaks aastat.
- 2.4.1.7. Noorema keskastme lõpetamisel väljastatakse õppijale soovi korral noorema keskastme lõputunnistus. Kohustust vanemas keskastmes jätkata õppijal ei ole.

Vanem keskaste (põhiõpe IV-V kursus)

- 2.4.1.8. Vanemas keskastmes õppimiseks on vaja eelduspädevusena läbida noorem keskaste. Õppija saab ka vanemas keskastmes oma aineõpetajalt tundides pidevalt suulist tagasisidet.
- 2.4.1.9. Kaks korda aastas toimub poolaasta tööde kujundav hindamine, mis lähtub eelkõige õppija isiklikust arengust. Hindamise viib läbi kooli õpetajatest koosnev komisjon. Hinnangud on õppijale nähtavad kooli e-päeviku Stuudium keskkonnas nädala peale hindamise toimumist.
- 2.4.1.10. Vanema keskastme lõpetamiseks on vaja läbida kaks kursust. Teise õppeaasta lõpus osaleb kooli lõpetaja koos kaas õppijatega põhiõppe lõpunäitusel täites näituse korraldamisega seotud erinevaid rolle õpetajate toel ja juhendamisel.

2.4.1.11. Vanema keskastme lõpetamisel väljastatakse õppijale Pärnu Kunstide Kooli kunsti süvaõppe lõputunnistus.

Edasijõudnute aste (järelkursus)

2.4.2. Õppija saab oma aineõpetajalt tundides suulist tagasisidet, hindamist ei toimu. Õpetaja juhendamisel koostatakse kunstitööde mapp, mis peegeldab õppija parimaid kunstilisi oskusi. Õppeaasta lõppedes väljastatakse õppijale tunnistus õppeprogrammi läbimise kohta.

2.5. Õppe kestus

2.5.1. Õppeastmed jagunevad õppeaastateks.

2.5.2. Noorem ja vanem keskaste jaguneb kursusteks- I, II, III, IV, V

2.5.3. Õppimise kestus õppeastmes kujuneb vastavalt õpilase võimetele.

2.5.4. Ühe õppeaasta kestus on 35 õppenädalat.

2.5.5. Ühe õppetunni kestus on 2 akadeemilist tundi (2x45 min).

2.5.6. Õppeastmed, õppeained ja tundide arv nädalas:

Algaste (õppijad vanuses 7-11 eluaastat)

Õppeaine	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Kujutava kunsti ained	4 akadeemilist tundi	3
Vormiõpetus	2 akadeemilist tundi	3

Kujutavad kunstiained ei ole jagatud eraldi õppeaineteks, vaid on omavahel loogiliselt integreeritud ja üksteist toetavad. Kujutava kunsti aineteks on: maalimine, joonistamine ja kompositsioon

Noorem keskaste (õppijad vanuses 11-14 eluaastat)

Õppeaine	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Kujutava kunsti ained	4 akadeemilist tundi	3
Vormiõpetus	2 akadeemilist tundi	3
Kunstilugu	1 akadeemiline tund	1

Vanem keskaste (õppijad vanuses 15-16 eluaastat)

Õppeaine	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Kujutava kunsti ained	4 akadeemilist tundi	2
Vormiõpetus	2 akadeemilist tundi	2
Kunstilugu	1 akadeemiline tund	1

IV-V õppeaasta jooksul osaleb õpilane ka ühel valikaine kursusel, mida kunstikool pakub vastavalt oma võimalustele. Valikaine maht 2 tundi nädalas.

Edasijõudnute aste (õppijad vanuses 16-19 eluaastat)

Õppeaine	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Joonistamine, maalimine ja kompositsioon	3 akadeemilist tundi	Kuni 3

Soovi korral võib õppija lane valida ühe lisaaine koolis pakutavatest kunstiõppeainetest, mis toetab tema erialast ettevalmistust.

2.6. Kunsti süvaõppe lõpetaja väärtusruum

Pärnu Kunstide Kooli kunsti süvaõppe õppekava lõpetaja on loov, suudab ennast kunsti keeles väljendada, armastab ja mõistab kunsti ning soovib sellega edasi tegeleda. Ta on heas kontaktis iseenda ja ümbritseva maailmaga. Kunsti süvaõppe lõpetajad on mitmekülgsed oskustega, kultuuri ja kunsti väärtustavad noored inimesed, kes on koolist kaasa saanud loomevõime ja kohaliku kultuuripärandi mõistmise ja edasikandmise oskuse olles selle pärandi kandjad kogu maailmas.

3. Kunsti süvaõppe ainekavad

3.1. Joonistamise ainekava

Ainekava üldised eesmärgid

Joonistamise tähtsus ja selle võimalused kunstis. Joonistusvahendite, -materjalide ja -võtetega tutvumine. Tasapinnalase kujutamise alused. Tööülesannete püstitamisel liigutakse lihtsamalt keerulisemale.

Õppesisu nooremas astmes (I-III kursus)

- Funktsionaalsete joonistamistehnikate ja -võtete omandamine.
- Visandamise alused, inimese kujutamise alused, perspektiivi- ja proportsiooniõpetuse alused.
- Joonistuse ülesehitus, lihtsamad üldistamisvõtted ja nende kasutamine.
- Joonte omadused ja -tüübid, nendega tutvumine.
- Pinnakäsitus ja tonaalsus ning valguse ja varju kasutamine.
- Materjalide omadused ja nende kujutamine.
- Loomade kujutamine.
- Anatoomilised harjutused. Portree ja figuur. Pea ehitus. Jäsemete kujutamine.
- Kujutamine ja tõlgendamine. Spontaanne ja vabajoonistus.

Õppesisu vanemas keskastmes (IV-V kursus)

- Figuraalne kompositsioon.
- Plastilise anatoomia alused. Inimene liikumises.
- Süvendatud figuuri- ja proportsiooniõpetus. Figuuri staatika ja dünaamika.
- Portree, erinevad lähenemised.
- Stiliseerimine joonistamises.
- Viimistlemisprotsess.
- Õpilaste enda poolt ülesannete püstitamine. Isikupärane kujutamine.

3.2. Maalimise ainekava

Ainekava üldised eesmärgid

Maalimise tähtsus ja võimalused kunstis. Maalimisvahendite- materjalide, töövõtete ja terminoloogiaga tutvumine. Tegelikuse ja abstraktsioonide kujutamise oskuse arendamine värvide abil. Tööülesannete püstitamisel liigutakse lihtsamalt keerulisemale.

Õppesisu nooremas astmes (I-III kursus)

- Erinevate värvide (akvarell, guašš, pastell, akrüül jne.), paberiliikide ja pintslite tundmaõppimine. Erinevad maalikäsitlused.
- Värvisegamis- ja pinnakatmisharjutused. Värvusõpetus ja värvitoonide nimetused, heletumedusrütmid. Monokroomne maalimine.
- Erinevad maalitehnikad: akvarell, guašš, akrüül. Segatehnikad- ja materjalid.
- Erinevate esemete, materjalide ja natüürmordi maalimine.
- Teemaatiliste kompositsioonide maalimine. Geomeetrilised, ruumilised ja abstraktsed maalid. Loodus ja loomad.

- Portree ja figuur (monokroomne ja värviline).

Õppesisu vanemas keskastmes (IV-V kursus)

- Maalivisandid.
- Erinevate värvide (akvarell, guašš, akrüül, õlivärv jne.), paberiliikide ja pintslite tundmaõppimine.
- Portree- ja figuurimaal, autoportree.
- Abstraktne ja figuraalne, sümbolistlik kompositsioon.
- Keerulisemad natüürmordid.
- Interjööri-, olustiku- ja maastikumaal.
- Õpilaste enda poolt ülesannete püstitamine. Isikupärane kujutamine.

3.3. Kompositsiooni ainekava

Ainekava üldised eesmärgid

Kompositsiooni alustega tutvumine, seosed joonistamise, maalimise ja skulptuuriga. Erinevate tehnikate ja süžeede kasutamine. Värvusõpetuse alused: värvide vastastikune- ja koosmõju, kontrastide ja koloriidi tekkimine, värvipsühholoogia. Tööülesannete püstitamisel liigutakse lihtsamalt keerulisemale.

Õppesisu nooremas astmes (I-III kursus)

- Tasapinnaline ja ruumiline kompositsioon. Tervik ja osa, sümmeetria, peegeldus, tasakaal, kontrastid, rühmitamine ja rütm, ornament, kujund ja stiliseerimine.
- Joonte liigid, pindade vahelised proportsioonid, aktiivsed-passiivsed pinnad, pinnafaktuur ja –tekstuur, figuur ja foon, siluett, dekoratiivsed pinnad.
- Geomeetrilised kompositsioonid, vertikaal- ja horisontaaljoon.
- Figuraalne kompositsioon. Inimeste ja loomade karakteriseerimine.
- Valgus ja vari. Värvuste abil meeleolude edasi andmine.
- Fantaasia ülesanded. Loodusnähtused.
- Graafika tehnikad ja võimalused materjalis.
- Teemaatiline ja abstraktne kompositsioon, illustratsioon. Kollaaž.

Õppesisu vanemas keskastmes (IV-V kursus)

- Kompositsiooni põhialuste tundmine ja rakendamine. Proportsioon ja mõõt. Tasakaal pildil.
- Värvusomadused, funktsioonid, rakendusvõimalused, psühholoogiline mõju.
- Kollaaž ja assamblaaz.
- Graafikatehnikad.
- Graafiline disain: märk, logo, plakat, flaiier, illustratsioon, animatsioon või koomiks
- Õpilaste enda poolt ülesannete püstitamine. Isikupärane kujutamine.

3.4 Vormiõpetuse ainekava

Ainekava üldised eesmärgid

Vormimaailma mitmekesisuse ja võimalustega tutvumine. Vaatlus-, kujutamise-, ja eneseväljendamiseoskuse arendamine. Kolmemõõtmeliste kunstiliste objektide loomise seaduspärasused ning modelleerimise ja konstrueerimise alused. Tööülesannete püstitamisel liigutakse lihtsamalt keerulisemale.

Õppesisu nooremas astmes (I-III kursus)

- Põhiliste modelleerimisvahendite, -materjalide ja -võtetega tutvumine. Vormiõpetuse põhimõisted.
- Skulptuur. Ümarplastika ja reljeef.
- Vorm ja valgus. Vorm ja materjal. Mass ja maht. Rütm ja dünaamika. Vormi väljendusrikkus.
- Inimese figuraalne ja portreeline kujutamine.
- Karakteriseerimine ja fantaseerimine. Looduslik- ja tehismvorm.
- Isikupärane kujutamine, ekspressiivsus, lihtsustamine ja stiliseerimine.

Õppesisu vanemas keskastmes (IV-V kursus)

- Kunstiliste kujundite loomine. Iseseisva töö oskuste arendamine. Tööde kavandamine, teostamine ja viimistlemine algusest lõpuni.
- Skulptuursete objektide stiil ja tähendus. Alternatiivsed eneseväljendamise võimalused skulptuuris. Optilised efektid.
- Inimese kujutamine. Inimene kui kunstilise kujutamise allikas ja objekt.
- Ruumiline vorm. Tarbeesemete kavandamine ja loomine.

- Skulptuur ja keskkond.
- Õpilaste enda poolt ülesannete püstitamine. Isikupärane kujutamine.

3.5. Kunstiloo ainekava

Ainekava üldised eesmärgid

Aine eesmärgiks on tutvustada kunstistiilide arengut ja tuua välja nende omavahelised seosed kujundades seeläbi arusaama Euroopa kunstiloo põhijoontest osana meie kultuuripärandist. Tähelepanu pööratakse kunstiteoste vaatlus- ja analüüsi oskusele ning õpitakse selleks kasutama erialast sõnavara.

Õppija oskab kursuse lõpetanuna nimetada ja iseloomustada kunstiloo erinevaid etappe, luua seoseid erinevate kunstiliikide ja kunstistiilide vahel, rakendada loovalt kunstiloost pärit teemasid või motiive iseseisvas loomingus ning märgata ja kirjeldada ajalooliste kunstiteoste sisemisi ja vahelisi seoseid kasutades erialasõnavara.

Õppesisu nooremas astmes (III kursus)

- Kunstikultuuri üldistav ajatelg tänapäevast esiajani (kaasaegne kunst, 20. Sajandi arhitektuur ja maal, impressionism, klassitsism, barokk ja rokokoo, renessanss, keskaja kunst, antiikkunst, vanimad kõrgkultuurid, esiaja kujutised= Kunsti osana kultuurist, kunsti roll eri ajastuil
- Kunstiteose vaatlemine ja tõlgendamine
- Kunstiloo teemadel põhinevad loovülesanded

Õppesisu vanemas keskastmes (IV-V kursus)

- Piirülesed nähtused kunstiloos. Erandite kunstilugu.
- Kunsti ja visuaalkultuuri muutumine
- Kunst moderniseeruva ajastul. Modernistlik arhitektuur ja disain
- Abstraktne ekspressionism, minimalism, opkunst
- Popkunst. Hüperrealism.
- Happening, kehakunst, maakunst. Graffiti.
- Kontseptualism
- Performance
- Videokunst
- Kunstiteose vaatlemine ja analüüs
- Kunstiloo teemadel põhinevad loovülesanded

